



Suomalainen Tiedeakatemia



Suomen Tiedeseura



Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland

SVENSKA TEKNISKA
VETENSKAPSAKADEMIERN
I FINLAND



Teknillisten Tieteiden Akatemia

TEKNILLISTEN
TIETEIDEN
AKATEMIA

TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA TOIMINTAKERTOMUS 2015



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES



PÄÄSIHTEERIN KATSAUS VUOTEEN 2015

Tiedeakatemian neuvottelukunta elää aktiivisen uudistumisen ja toimintansa kehittämisen vaihetta. Vuonna 2015 aloitettiin käytännön työ sisäisten prosessien sujuvoittamiseksi, strategisten tavoitteiden selkiyttämiseksi ja työtehtävien priorisoimiseksi.

Kokonaisvaltaisen strategiaproessin yhtenä osana arvioitiin neuvottelukunnan koordinoima kansalliskomiteajärjestelmä. Tulokset kertoivat johdonmukaisesti ohjatusta ja kustannustehokkaasta järjestelmästä, josta koituu jaettujen toimintatukien määrään nähden suuri hyöty tieteelliselle yhteistyölle. Kehityskohteiksi puolestaan tunnistettiin mm. toiminnan vaikuttavuuden raportoiminen ja järjestelmän kattavuuden parantaminen. Kehittämissuosituksen pohjalta neuvottelukunta laati itselleen toimenpidesuunnitelman tulevaisuutta varten.

Seuraavaksi kehittämishankkeeksi otettiin neuvottelukunnan kansainvälisten jäsenyyksien ja niihin liittyvän toiminnan arviointi, joka toteutetaan vuoden 2016 aikana.

Neuvottelukunta teki vuonna 2015 uudenlaisia aloitteita myös tuodakseen kansainvälistä tiedepohjaista keskustelua lähemmäs suomalaisia päättäjiä ja suurta yleisöä. Maailmalla jo muutamia vuosia käytössä ollut tiedediplomatian käsite ja siihen liittyvät lähestymistavat esiteltiin tutkijoille, päättäjiille ja säädösvalmistelijoille suunnatussa seminaarissa *Science Diplomacy and the Arctic*. Neuvottelukunnan aloitteesta järjestettiin lisäksi vuoden Nobel-palkintojen merkityksiä avaava suurelle yleisölle avoin keskustelutilaisuus.

Yleisesti vuotta leimasivat uusi hallitusohjelma sekä tutkimukseen ja korkeakoulutukseen kohdistetut rahoitusleikkaukset. Neuvottelukunta osallistui perustutkimuksen asemaa puolustaneeseen keskusteluun suoraan päätöksentekijöille suunnatuilla kirjeillä ja mediassa julkaistuilla kannanotoilla. Neuvottelukunta haluaa jatkossakin puolustaa riippumatonta tutkimusta ja edistää tutkimusnäyttöön perustuvaa päätöksentekoa.

Päivi Tikka, 18. helmikuuta 2016



1. TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNNAN ASEMA JA TEHTÄVÄT

Tiedeakatemiain neuvottelukunta on Suomessa toimivien tiedeakatemioiden yhteistyöelin. Neuvottelukunnan taustaorganisaatiot ovat Suomen Tiedeseura, Suomalainen Tiedeakatemia, Teknillisten Tieteiden Akatemia ja Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland, joiden puolesta neuvottelukunta keskitetysti hoitaa suhteita useisiin kansainvälisiin tiedejärjestöihin (liitteet 1 ja 2). Näin neuvottelukunta palvelee välittäjänä suomalaisen ja maailmanlaajuisen tiedeyhteisön välillä.

Maailmanlaajuisesti toimivista yhteistyökumppaneista keskeisin on Kansainvälinen tiedeneuvosto (International Council for Science, ICSU), jossa neuvottelukunta edustaa Suomea kansallisena jäsenenä. Tässä roolissa Neuvottelukunta koordinoi tieteenalakohtaisten kansalliskomiteoiden toimintaa, jotka puolestaan hoitavat yhteyksiä ICSUn alaisiin tiedeyhteisöihin ja tieteellisiin ohjelmiin. Lisäksi neuvottelukunta jakaa edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliskomiteoille osoittamaa valtionavustusta.

Neuvottelukunta haluaa jatkuvasti kehittää rooliaan tieteen ja yhteiskunnallisen päätöksenteon välisen vuoropuhelun edistäjänä ja tulkkina. Tiedepohjaisten suositusten välittäminen päättäjille sekä tutkimusaineistojen avoimen käytön edistäminen kuuluvat neuvottelukunnan työn painopistealueisiin.



2. TOIMIELIMET

Tiedeakatemiain neuvottelukunta

Neuvottelukunnan kokoonpano 2015
Puheenjohtaja: Prof. Marianne Stenius (Suomen Tiedeseura)
Varapuheenjohtaja: Prof. Olavi Nevanlinna (Suomalainen Tiedeakatemia)
Prof. Eva-Mari Aro (Suomalainen Tiedeakatemia)
Prof. Carl. C. Gahmberg (Suomen Tiedeseura)
Prof. Markku Leskelä (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Dos. Åsa Lindberg (Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland)
Prof. Ari Sihvola (Teknillisten Tieteiden Akatemia)
Kansleri emerita Krista Varantola (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Neuvottelukunnalla oli seitsemän varsinaista kokousta ja kaksi erillistä strategiakokousta.

Sihteeristö

Dos. Päivi Tikka toimi neuvottelukunnan vakituksena pääsihteerinä. VTT Petra Autio oli tiedesihteerin sijaisena tammikuun 2015 loppuun saakka, minkä jälkeen vakituinen tiedesihteeriksi Katri Rostedt palasi tehtävään. Neuvottelukunnan tiedottajan tehtäviä hoiti VTM Mariko Sato.

Työryhmät

Neuvottelukunta asettaa keskuudestaan *kansalliskomiteatyöryhmän*, jonka tehtävänä on koordinoita ja kehittää kansalliskomiteoiden (liite 3) kanssa tehtävää yhteistyötä. Kansalliskomiteatyöryhmään kuuluivat puheenjohtajana Olavi Nevanlinna sekä jäsenenä Ari Sihvola ja Markku Leskelä. Tiedesihteeriksi Katri Rostedt toimi kansalliskomiteatyöryhmän sihteerinä. Kansalliskomiteatyöryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Kansalliskomiteajärjestelmän evaluointia johtamaan oli koottu *kansalliskomiteatoiminnan arviointiryhmä*, johon kuuluivat pääjohtaja Jussi Nuorteva, professori Matti Pursula ja professori Dan-Olof Riska. Ryhmä kokoontui kerran ja



työskenteli muutoin sähköisten dokumenttien ja sähköpostin avulla.

Neuvottelukunnan asettamana toimii vakituisesti *ihmisoikeuskomitea*, joka kuuluu kansainväliseen *International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies* -verkostoon. Sen tehtävänä on edistää tieteenekijöiden ihmisoikeuksia ja lisätä yleistä tietoisuutta ihmisoikeuksista. Komitean vuosikertomus on liitteenä 4.

3. TAVOITTEET, TOIMINTA JA TAPAHTUMAT

Tiedeakatemiain neuvottelukunta on asettanut toiminnalleen kolme pitkän tähtäimen tavoitetta:

- Tieteen ja tiedeakatemioiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääminen
- Tutkimusdata-asioihin liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin kysymyksiin vaikuttaminen
- Nuorten tutkijoiden aktivoiminen kansainväliseen yhteistyöhön

Näiden edistämiseksi työskenneltiin vuoden 2015 aikana monin tavoin.

Tieteen ja tiedeakatemioiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääminen

Pyrittäessä lisäämään tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta tavoitellaan tilannetta, jossa tutkijat ja päättäjät ovat säännöllisesti vuorovaikutuksessa keskenään sekä ymmärtävät ja kuuntelevat toisiaan. Lisäksi päättäjillä tulee olla käytettävissään ajankohtainen ja vertaisarvioitu tutkimustieto.

Neuvottelukunta edustaa suomalaista tiedeyhteisöä **EASACissa (European Academies Science Advisory Council)**, jonka keskeisiin toimintamuotoihin kuuluu EU:n päättäjille suunnattujen, tutkimustietoon perustuvien lausuntojen ja raporttien julkaiseminen. Neuvottelukunta käännettää harkintansa mukaan EASACin raportteja suomeksi, toimittaa niitä edelleen kansanedustajille ja suomalaisille europarlamentaarikoille sekä tiedottaa raporteista verkkosivuillaan ja sosiaalisessa mediassa. Julkaisuja kirjoittaneissa työryhmissä on ollut hyvä suomalaisedustus.

Uutena keskustelunavauksena neuvottelukunta järjesti maaliskuussa **seminaarin *Science Diplomacy and the Arctic***, jossa tiedediplomatian käsite tuotiin suomalaiseen keskusteluun arktisen alueen ongelmatiikan kautta esiteltynä. Esiintyjiksi oli kutsuttu kansainvälinen ja vaikutusvaltainen joukko, mukaan lukien ulkoministeri Erkki Tuomioja, tutkijavieraat Yhdysvalloista ja Venäjältä sekä edustaja Yhdysvaltain suurlähetystöstä.



Kuva tapahtumasta *Science Diplomacy and the Arctic* 3.3.2015

Neuvottelukunta on tarpeen mukaan myös suoraan yhteydessä **päätöksentekijöihin ja mediaan**. Keväällä 2015 neuvottelukunta lähetti komissaari Jyrki Kataiselle ja suomalaisille europarlamentaarikoille vetoamuskirjeitä sen puolesta, ettei Euroopan strategisten investointien rahastoa (EFSI) pääomitettaisi Horisontti 2020 – tutkimusrahoitusohjelman kustannuksella. Neuvottelukunta samoin kokosi kaikkien tiedeakatemioiden puheenjohtajien allekirjoittaman, perustutkimusta puolustavan kannanoton uuden hallitusohjelman valmistelijoille. Puheenjohtaja ja pääsihteeri julkaisivat lisäksi aiheeseen liittyvän Vieraskynä-artikkelin Helsingin Sanomissa 1. kesäkuuta (*Perustutkimus tarvitsee vakaata rahoituspohjaa*) ja sihteeristö Puheenvuoro-kirjoituksen *Tiede ja välittömän hyödyn houkutus* Suomen Kuvalehdessä lokakuussa (numero 44/2015).

Suomalaisen tiedeakatemiayhteisön edustajana neuvottelukunta **nimeää opetus- ja kulttuuriministeriön pyynnöstä ehdokkaita tieteellisiin toimielimiin ja antaa lausuntoja**. Vuonna 2015 neuvottelukunta antoi ministeriön pyynnöstä omat esityksensä Suomen Akatemian



tieteellisten toimikuntien sekä Tutkimuseettisen ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukuntien jäseniksi.

Tieteen vaikuttavuuden lisäämiseen liittyy kiinteästi **suuren yleisön osallistaminen tutkimustulosten tulkintaan**. Lokakuussa neuvottelukunta järjesti yhdessä kaikkien tiedeakatemioiden, Suomen tiedetoimittajien liiton ja Helsingin Sanomien kanssa yleistajuisen Nobel-keskustelun Sanomatalon Mediatorilla. Suomalaiset asiantuntijat avasivat vuoden Nobel-palkintojen taustoja ja merkitystä, ja tilaisuus esitettiin suorana HSTV:n kautta.

Tutkimusdata-asioihin liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin kysymyksiin vaikuttaminen

Tiedeakatemiat neuvottelukunta edistää käytäntöjä, joilla tutkimusaineistot saatetaan avoimesti ja helposti käytettäväksi, analysoitaviksi ja pysyvästi tallennetuiksi. Lisätäkseen suomalaisten tutkijoiden kansainvälistä tietoisuutta ja yhteistyötä aiheen parissa, neuvottelukunta aktiivisesti edesauttoi uuden Data-asoiden kansalliskomitean perustamista. Komitea järjestäytyi toukokuussa ja sai samalla mandaatin edustaa neuvottelukuntaa ICSUn alaisessa organisaatiossa Committee on Data for Science and Technology (CODATA).

Neuvottelukunta kuuluu myös digitaalisten tietovarantojen kehittämistä ja pysyvää saatavuutta edistävään Alliance for Permanent Access (APA) -järjestöön, jonka hallituksessa pääjohtaja Jussi Nuorteva toimii. FT Sanna Sorvari taas nimitettiin neuvottelukunnan esityksestä ICSUn alla toimivan World Data Systemin (WDS) tiedekomiteaan vuosiksi 2015-2018.

Nuorten tutkijoiden aktivoiminen kansainväliseen tiedeorganisaatiotyöhön

Neuvottelukunta haluaa antaa uransa alkuvaiheessa oleville tutkijoille mahdollisuuden osallistua kansallisen ja kansainvälisen tiedehallinnon seuraamiseen sekä tiedepoliittiseen vaikuttamiseen. Kansalliskomiteoita on rohkaistu rekrytoimaan joukkoihinsa nuoria tutkijoita, jotka pääsevät komiteoiden kautta mukaan kansainvälisten tiedejärjestöjen verkostoihin. Osa kansalliskomiteoista onkin valinnut esim.

sihteerikseen tai puheenjohtajakseen uransa alkuvaiheessa olevia tutkijoita.

Osa kansalliskomiteoiden kansainvälisistä kattojärjestöistä tarjoaa oman alansa nuorille tutkijoille koulutusta, tapahtumia, apurahoja, verkostoja tai muuta yhteistoimintaa. Neuvottelukunta kokosi vuoden lopussa verkkosivuilleen tiedot näistä mahdollisuuksista ja päivittää niitä jatkossa vuosittain.

4. ORGANISAATION JA YHTEISTYÖVERKOSTOJEN KEHITTÄMINEN

Vuoden 2015 aikana neuvottelukunta tietoisesti jatkoi oman toimintansa arviointia ja yhteistyön kehittämistä lähimpien sidosryhmiensä kanssa. Neuvottelukunta ryhtyi tarkentamaan strategiaa tavoitteitaan järjestämällä kaksi erillistä puolen päivän mittaista strategiakokousta sekä yhteistapaamisen, johon oli kutsuttu myös kaikkien tiedeakatemioiden puheenjohtajat. Strategiaprosessia jatketaan vuonna 2016.

Maaliskuussa järjestettiin yhdessä TSV:n yhteydessä toimivien neuvottelukuntien kanssa jo perinteeksi muodostunut Etiikan päivä, jonka aiheena oli *Hyvä ja paha tieto*. Neuvottelukunta samoin osallistui TSV-yhteisön lanseeraaman uuden tapahtumasarjan, *Tieteessä tapahtuu -foorumin*, suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Kuva neuvottelukunnan strategiakokouksesta





5. KANSAINVÄLINEN TIEDEJÄRJESTÖYHTEISTYÖ

Yhteistyö kansainvälisten tiedejärjestöjen kanssa kuuluu neuvottelukunnan keskeisiin tehtäviin. Vuonna 2015 neuvottelukunta edusti Suomea kansallisena jäsenenä yhteensä 12 kansainvälisessä järjestössä. Maailmanlaajuisesti on poikkeuksellista, että kansalliset tiedeakatemit ovat järjestäneet kansainväliset edustuksensa yhden yhteisorganisaation kautta. Neuvottelukunnan välityksellä kaikki Suomen neljä tiedeakatemiaa saavat saman informaation ja yhtäläiset mahdollisuudet osallistua kansainväliseen tiedejärjestöyhteistyyöhön.

Järjestöt avaavat jäsenilleen laajapohjaisen akateemisen ja tiedepoliittisen keskusteluyhteisön, jonka piirissä mm. sovitaan yhteisistä tieteellisistä pelisäännöistä ja standardeista, tehdään maailmanlaajuisesti merkittäviä tutkimusaloitteita sekä välitetään puolueetonta, hallituksista riippumatonta ja tieteelliset kriteerit täyttävää informaatiota kansallisen ja kansainvälisen päätöksenteon tueksi.

Yhteistyöjärjestöjen luonnehdinnat ovat liitteessä 1. Kaikki neuvottelukunnan edustajien matkat yhteistyöjärjestöjen kokouksiin vuonna 2015 esitellään liitteessä 2. Alla ovat lisäksi kuvattuina neuvottelukunnan keskeisimmät kansainväliset aktiviteetit ja toiminnan kohokohdat vuoden varrelta.

All European Academies, ALLEA:

Tiedeakatemiaiin neuvottelukunnan jäsen Krista Varantola ja pääsihteeri Päivi Tikka edustivat neuvottelukuntaa ALLEAn yleiskokouksessa Lissabonissa huhtikuussa. Kokouksen aikana käytiin keskustelua pohjoismaisen ALLEA-yhteistyön tiivistämisestä, ja loppuvuodesta Norjan tiedeakatemia esitti Krista Varantolan nimeämistä ehdolle vuonna 2016 valittavaan ALLEAn uuteen johtokuntaan oman edustajansa tilalle. ALLEAn työtä vuonna 2015 leimasi viiden tiedeakatemiajärjestön (ALLEA, Euro-CASE, EASAC, Academiae Europaea, FEAM) konsortion muodostaminen ja yhteistyön tiivistäminen.

European Academies Science Advisory Council, EASAC:

Neuvottelukunnalla oli vuonna 2015 vahva edustus EASACin toimielimissä ja työryhmissä. Suomalaiset saivatkin kiitosta aktiivisuudestaan EASACin johtoelimeltä ja sihteerialtelta. Suomalaiset asiantuntijat mm. osallistuivat tutkittuun tietoon perustuvien raporttien työstämiseen ja raportteihin perustuvien tiedepoliittisten kirjoitusten julkaisemiseen kansainvälisissä tieteellisissä julkaisusarjoissa.

Eva-Mari Aro edusti neuvottelukuntaa EASACin johtoelimessä Councilissa, ja Peter Lund toimi EASACin energiaohjausryhmän puheenjohtajana. Toukokuussa 2015 energiaohjausryhmä kokoontui Helsingissä Suomalaisen Tiedeakatemian isännöimänä. Atte Korhola kuului jäsenenä ympäristöohjausryhmään ja Jari Valkonen biotieteiden ohjausryhmään. Suomi otti vuonna 2015 ensimmäistä kertaa vastuulleen kokonaisen EASACin raportin valmistelu- ja koordinoititehtävät Suomea läheisesti koskevasta aiheesta 'Boreaalisten metsien rooli ilmastomuutoksessa'. Professori Jaana Bäck johtaa työryhmää ja Suomalainen Tiedeakatemia rahoittaa hanketta.

Suomen muut edustajat EASACin työryhmissä vuonna 2015 olivat: Anni Huhtala (kiertotalous), Jorma Kuparinen (merien kestävä käyttö) sekä Hannele Holttinen / Juha Kiviluoma (energian varastointi sähköjärjestelmässä). Kiertotaloustyöryhmä valmisti kannanoton *Circular economy: a commentary from the perspectives of the natural and social sciences* Euroopan komission kiertotalouspakettiin, mihin liittyen Huhtala on kutsuttu maaliskuussa 2016 eduskunnan ympäristövaliokunnan ja suuren valiokunnan kuultavaksi. Merien kestävä käyttöä tarkastellut työryhmä julkaisi raporttinsa *Marine sustainability in an age of changing oceans and seas* tiivistelmän Maailman merien päivänä (06/2015), ja tiivistelmä myös suomennettiin odottamaan varsinaisen raportin julkaisua vuonna 2016. Lisäksi edellisvuoden työskentelyn tuloksena ilmestyi huhtikuussa raportti *Ecosystem services, agriculture and neonicotinoids*, jota neuvottelukunnan nimeämänä oli ollut kirjoittamassa prof. Juha Helenius.



The European Council of Applied Science and Engineering, Euro-CASE:

Euro-CASEssa neuvottelukuntaa edustivat vuonna 2015 Peter Lund, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja Olavi Nevanlinna sekä Juha Ylä-Jääski. Vuoden aikana Euro-CASEn työssä painottui Euroopan komission Scientific Advice Mechanism –aloite (SAM). Euro-CASE oli aktiivisesti mukana SAMin valmistelussa. Euro-CASEn muita suuria vuoden 2015 ja vuodelle 2016 suunniteltuja teemoja olivat: energia, koulutus, innovaatiot, ja biotalous.

International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies:

Jukka Kekkonen edusti neuvottelukuntaa tiedeakatemioiden ja tieteellisten seurojen kansainvälisen ihmisoikeusverkoston kokouksessa ja seminaarissa Bernissä, jossa hän esitteli Suomen maaraportin. Samalla Suomi sai kutsun isännöidä verkoston kokousta ja seminaaria lähivuosina. Neuvottelukunta päätti ottaa tilaisuuden isännöitäväkseen syksyllä 2017.

Union Académique Internationale, UAI:

Juha Janhunen edusti neuvottelukuntaa UAI:n 88. yleiskokouksessa Brysselissä toukokuussa. Kokouksessa mm. arvioitiin UAI:n koordinoimia hankkeita ja keskusteltiin UAI:n tuen tärkeydestä erityisesti humanistisille aloille. Janhunen kuuluu myös UAI:n valintalautakuntaan, joka valmistelee johtokunnan jäsenten valintaa ja varmistaa, että eri maat, maantieteelliset alueet ja tieteenalat ovat tasapuolisesti edustettuina. Lisäksi hän toimii UAI:n hankkeen *China and the Mediterranean World* hallintokunnassa.

6. KANSALLISKOMITEOIDEN KOORDINOINTI

Kansalliskomiteat ovat tieteenalakohtaisia tai ilmiökeskeisiä yhteistyöelimiä, joiden tehtävänä on linkittää kansalliset tutkijat järjestelmän piirissä oleviin kansainvälisiin tiedejärjestöihin. Tiedeakatemiain neuvottelukunta myöntää statuksen kansalliskomiteana sekä koordinoi ja seuraa kansalliskomiteoiden työtä. Neuvottelukunta jakaa edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliskomiteoille osoittamaa toiminta-avustusta ja maksaa

kansalliskomiteoiden vuosimaksut.

kattojärjestöjen

Neuvottelukunnan sihteeristö tarjoaa kansalliskomiteoille vuosittain neuvontatilaisuuksia toimintatukien hausta ja raportoinnista. Vuoden 2015 toimintatuki-info pidettiin Tieteiden talolla lokakuun 6. päivänä. Samana iltana järjestettiin Säätytalolla juhlallinen kansalliskomiteatapaaminen, jossa käsiteltiin raporttia *Tiedeakatemiain neuvottelukunnan kansalliskomiteajärjestelmän arviointi 2015* <http://www.academies.fi/wp-content/uploads/2015/09/Arviointiraportti2015.pdf>

Raportissa annettujen suositusten pohjalta sihteeristö laati erillisen toimenpidesuunnitelman, jonka mukaisesti järjestelmää ryhdytään kehittämään. Kansalliskomiteoille mm. annettiin vuoden 2016 loppuun saakka aikaa laatia itselleen säännöt, ja toiminnan vaikuttavuuden raportointiin päätettiin jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.



Kuva kansalliskomiteatapaamisesta 2015

Vuonna 2015 uusina perustettiin Data-asioiden kansalliskomitea ja Sosiologian kansalliskomitea. Vuoden 2015 aikana lakkautettiin Globaalimuutostutkimuksen komitea, jonka kattojärjestönä toiminut IGBP-ohjelma oli siirretty Future Earth -ohjelman sateenvarjon alle. Vuoden 2015 aikana toiminnassa oli täten yhteensä 37 kansalliskomiteaa (liite 3).

Kansalliskomiteoiden arkeen ja toimihenkilöihin tutustumiseksi neuvottelukunnan sihteeristö jatkoi edellisenä vuonna aloittamiaan vierailuja kansalliskomiteoissa.



7. ICSUN EUROOPPALAISEN RYHMÄN SIHTEERISTÖTEHTÄVÄT

Neuvottelukunnan sihteeristö toimi myös ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän sihteeristönä kaudella 2011-2015. Tehtäviin kuului eurooppalaisen ryhmän yhteisten kokousten sekä toimintojen suunnittelu ja koordinointi. Näiden tehtävien mahdollistamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö oli myöntänyt määräaikaisen erityisavustuksen tiedottajan palkkaamista varten.

Eurooppalaisella ryhmällä on erillinen ohjausryhmä, Management Group, johon vuonna 2015 kuului jäseniä Suomen lisäksi Irlannin, Puolan, Saksan, Sveitsin ja Tšekin tiedeakatemioiden piiristä. Olavi Nevanlinna toimi ohjausryhmän puheenjohtajana ja pääsihteeri Päivi Tikka sihteerinä. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kokouksista ensimmäinen järjestettiin huhtikuussa Lontoossa The Royal Societyn tiloissa, toinen Skypen välityksellä ja kolmas ICSUn eurooppalaisen ryhmän vuosikokouksen yhteydessä Pariisissa 19. marraskuuta. Vuosikokoukseen osallistuivat puheenjohtaja Olavi Nevanlinna, pääsihteeri Päivi Tikka, tiedesihteeri Katri Rostedt ja tiedottaja Mariko Sato.

Sveitsin tiedeakatemia on ottanut eurooppalaisen ryhmän sihteeristötehtävät vastuulleen vuoden 2016 alusta lähtien. Sihteeristötehtäviä varten saamastaan erityisavustuksesta neuvottelukunta laatii erillisen raportin.

ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin jäseniä vuonna 2015 Lontoossa



8. UNESCOON LIITTYVÄT TEHTÄVÄT

Tiedeakatemian neuvottelukunta tekee monipuolista yhteistyötä Unescon eli Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön kanssa. Neuvottelukunnan vastuulla ovat Unescon tiedeohjelmien kansallisen koordinaatioryhmän sihteeristötehtävät. Koordinaatioryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana kerran. Neuvottelukunta toimii myös Unescon perustiedeohjelma IBSP:n sekä yhteiskuntatieteiden ohjelma MOSTin kansallisena vastuutahona.

Neuvottelukunnan pääsihteeri Päivi Tikka kuuluu lisäksi valtioneuvoston asettamaan Suomen Unesco-toimikuntaan kaudella 2015-2018. Kansalliset Unesco-toimikunnat muodostavat koko maailman kattavan yhteistyöverkoston.

9. NEUVOTTELUKUNNAN TALOUS

Tiedeakatemian neuvottelukunta sai vuodelle 2015 yleisavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä 460 558 euroa.

Vuosikuluista huomattava osuus muodostuu kansainvälisten organisaatioiden jäsenmaksuista, joita neuvottelukunta maksaa toisaalta omista järjestöjäsenyyksistään ja toisaalta kansalliskomiteoiden tiedeunioni- ja tutkimusohjelmajäsenyyksistä. Vuonna 2015 jäsenmaksuihin käytettiin kaikkiaan 121 422 euroa. Vuodelle 2015 kohdistettujen jäsenmaksujen todellinen yhteissumma oli 151 595 euroa, mutta osa jäsenmaksuista oli laitettu maksatukseen jo edellisen vuoden aikana. Vuodesta 2016 lähtien maksatus seuraa täsmälleen kalenterivuositaita laskutusta.



Neuvottelukunta myönsi kansalliskomiteoille toimintatukia yhteensä 108 117 euroa. Tuet kohdistettiin pääasiassa komiteoiden kansainvälisten kattojärjestöjen yleiskokouksiin tai toimielinten kokouksiin osallistumiseen. Henkilökohtaisten esteiden sekä vallitsevan talous- ja maailmanpoliittisen tilanteen takia yllättävän suuri osa vuodelle suunnitelluista matkoista peruuntui, esimerkiksi osa Maantieteen unioni IGU:n Venäjän yleiskokouksen yhteyteen suunnitelluista ohjelmakomissioiden kokouksista peruttiin kokonaan. Käyttämättä jääneet toimintatuet palautettiin neuvottelukunnalle, jolloin kansalliskomiteoiden tukemiseen reaalisesti kulunut summa jäi 89 186 euroon.

Neuvottelukunnan kokonaiskulut vuonna 2015 olivat yhteensä 443 582 euroa, eli tulos oli ylijäämäinen. Joulukuun 3. päivänä kirjaamallaan päätöksellä OKM antoi luvan käyttää vuoden 2015 ylijäämän vuoden 2016 aikana neuvottelukunnan kansainvälisen toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.

ICSUn eurooppalaisen ryhmän hallinnointiin ja tiedottajan palkkaan myönnetty projektirahoitus käytettiin loppuun. Kulut olivat yhteensä 22 361 euroa.

Liitteet:

Liite 1. Neuvottelukunnan kansainväliset yhteistyöorganisaatiot vuonna 2015

Liite 2. Neuvottelukunnan edustukset kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen toimielimissä ja kokouksissa vuonna 2015

Liite 3. Neuvottelukunnan koordinoimat kansalliskomiteat vuonna 2015

Liite 4. Ihmisoikeuskomitean vuosikertomus 2015





TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

LIITE 1. Neuvottelukunnan kansainväliset yhteistyöorganisaatiot vuonna 2015

ALLEA (ALL European Academies) on eurooppalaisten tiedeakatemioiden yhteistyöelin. ALLEA edistää tiedonvaihtoa akatemioiden välillä ja osallistuu aktiivisesti eurooppalaiseen tiedepoliittiseen keskusteluun. Euroopan unionin tutkimuspoliittisen päätöksenteon seuraaminen on yksi ALLEAn painopistealueista, mutta organisaatio tarjoaa EU-maita laajemman keskustelufoorumin kaikille eurooppalaisille tiedeakatemioidelle.

APA (Alliance for Permanent Access) on keskittynyt digitaalisen tiedon pitkäaikaissäilytykseen ja erityisesti arkistojen digitoinnin kysymyksiin Euroopassa. Kansainvälinen data-asioiden järjestökenttä on voimakkaasti laajentunut ja muotoutunut uudelleen, mistä johtuen APAn rooli on hämärtynyt ja toiminnot olleet jäissä. Vuoden 2016 aikana pyritään ratkaisemaan, missä muodossa APA jatkaa toimintaansa ja onko neuvottelukunnan syytä pysyä sen jäsenenä.

CAETS (The International Council of Academies of Engineering and Technical Sciences) on insinööri- ja teknillistieteellisten akatemioiden maailmanlaajuinen yhteistyöfoorumi. CAETS tarjoaa puolueetonta teknillisten kysymysten asiantuntemusta yhteiskunnallisille tahoille ja tukee toimialansa yleistä kehitystä kestäväen talouskasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Neuvottelukunnan teknillistieteelliset henkilöakatemioiden hoitavat yhteistyösuhteita CAETS:iin säätiömuotoisen Tekniikan Akatemian (TAF) kautta.

EASAC (European Academies Science Advisory Council) toimii Euroopan unionin jäsenmaiden kansallisten tiedeakatemioiden yhteistyöjärjestönä, joka välittää tuoretta tutkimukseen perustuvaa tietoa EU:n päätöksentekokoelimiin. EASAC pyrkii myös parantamaan tutkijoiden ja päättäjien välistä vuorovaikutusta. EASACin keskeisiin toimintamuotoihin kuuluu tutkimukseen perustuvien raporttien ja suositusten julkaiseminen erityisesti energiakysymysten, biotieteiden ja ympäristötieteiden aloilta. Tiedeakatemiain neuvottelukunta välittää aktiivisesti tietoa EASACin toiminnasta ja raporteista kotimaisille päättäjille niin eduskunnassa kuin Euroopan parlamentissa.

EURO-CASE (The European Council of Applied Science and Engineering) toimii eurooppalaisten insinöörityeteiden akatemioiden pysyvänä yhteistyöfoorumina. Euro-CASE tukee eurooppalaisten instituutioiden, teollisuuden ja tutkijoiden välistä vuoropuhelua. Neuvottelukunnan teknillistieteelliset henkilöakatemioiden edustavat Suomea Euro-CASEssa säätiömuotoisen Tekniikan Akatemian (TAF) kautta.

ESF (European Science Foundation) on eurooppalaisten tiedeorganisaatioiden yhteistyöfoorumi, jossa Suomea edustivat vuoden 2015 loppuun saakka sekä Tiedeakatemiain neuvottelukunta että Suomen Akatemia. ESF:n aiempia keskeisiä toimintoja kuitenkin ajettiin alas ja painopistettä siirrettiin suoraan tutkijoille ja tutkimusrahoittajille tarjottaviin tieteellisen arvioinnin ja projektinhallinnan tukipalveluihin. Nämä toiminnot eivät enää palvelleet neuvottelukunnan tarpeita, joten jäsenyys irtisanottiin vuoden 2016 alusta lähtien.

ICSU (International Council for Science) eli Kansainvälinen tiedeneuvosto on hallituksista riippumaton järjestö, jonka jäsenistöön kuuluu sekä kansallisia tiedeorganisaatioita että kansainvälisiä tieteellisiä unioneja. ICSU tarjoaa jäsenilleen tiedepoliittisen keskustelufoorumin sekä suunnittelee ja koordinoi laajoja poikkitieteellisiä tutkimusohjelmia. Tiedeakatemiain neuvottelukunta toimii kansallisena jäsenenä, joka koordinoi suomalaisia suhteita ICSUun. Neuvottelukunnan tukemat kansalliskomiteat puolestaan toimivat tieteenalakohtaisina vastuutahoina ja hoitavat yhteyksiä tieteellisiin unioneihin. ICSUsta on muotoutunut tärkeä kumppani myös avointa tietoa ja tutkimusdataa koskevissa kysymyksissä. Neuvottelukunta kuuluu ICSUn alla toimivaan CODATAan (Committee on Data for Science and Technology) ja sen kautta



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

liitännäisjäsenenä ICSUn World Data Systemiin. Vuoden 2015 loppuun saakka neuvottelukunta lisäksi vastasi ICSUn eurooppalaisen ryhmän sihteeristöstä.

The InterAcademy Partnership on kolmesta maailmanlaajuisesta tiedeakatemioiden yhteistyöverkostosta muodostumassa oleva sateenvarjo-organisaatio, jonka uudelleenjärjestäytymisen odotetaan olevan valmis maaliskuussa 2016. Vuonna 2015 Tiedeakatemiain neuvottelukunta teki yhteistyötä organisaation alkuperäisjäsenten kanssa:

IAC (InterAcademy Council) toimii neuvoo-antavana elimenä kansallisille hallituksille ja kansainvälisille poliittis-taloudellisille organisaatioille. IAC:n raportit ja suositukset käsittelevät aikamme keskeisiä tieteellisiä, teknologisia ja terveyteen liittyviä haasteita. IAC:n jäsenistö muodostuu toisaalta kansallisista tiedeakatemiosta ja toisaalta tiedeakatemioiden muista yhteistyöjärjestöistä.

IAP (The Global Network of Science Academies) on maailmanlaajuinen tiedeakatemioiden yhteistyöorganisaatio. IAP:n toimintamuotoja ovat mm. tieteelliset ohjelmat sekä tutkimustietoon perustuvat lausunnot yhteiskunnallisista kysymyksistä. Lisäksi järjestö tukee nuorille tutkijoille suunnattua toimintaa sekä tiedeakatemioiden perustamista maihin, joista akatemiajärjestelmä vielä puuttuu.

IAMP (InterAcademy Medical Panel) toimii tiedeakatemioiden kansainvälisenä yhteistyöjärjestönä lääketieteen alalla. Järjestön tavoitteena on mm. edistää näyttöön perustuvien suositusten laatimista terveys- ja tiedepolitiikan tueksi. IAMP myös koordinoi tieteellisiä ohjelmia ja antaa tutkimustietoon pohjautuvia lausuntoja.

The International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies on tiedeakatemioiden ja tieteellisten seurojen kansainvälinen yhteistyöverkosto, joka edistää tieteentekijöiden ihmisoikeuksia ja lisää tietoisuutta ihmisoikeusasioista tiedeyhteisön piirissä. Tiedeakatemiain neuvottelukunnan nimeämä ihmisoikeuskomitea hoitaa yhteyksiä verkostoon.

UAI (Union Académique Internationale) on globaali tiedeakatemioiden yhteistyöorganisaatio, joka tukee jäsentensä välistä tutkimus- ja julkaisuyhteistyötä humanistisilla ja yhteiskuntatieteellisillä aloilla. UAI koordinoi ja rahoittaa pitkäkestoisia kansainvälisiä projekteja, kuten korpus-, sanakirja-, ja tietosanakirjahankkeita.



Liite 2. Neuvottelukunnan edustukset kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen toimielimissä ja kokouksissa vuonna 2015

<p>Olavi Nevanlinna Neuvottelukunnan nimeämä edustaja Euro-CASEn hallintoelimissä. ICSUn eurooppalaisen ryhmän ohjausryhmän puheenjohtaja (ryhmän sihteeristö neuvottelukunnassa).</p>	<p>- Euro-CASE Executive Board –kokous, 31.3.2015, Berliini, Saksa</p> <p>Executive Board –kokous, 15.6.2015, Berliini, Saksa</p> <p>JRC-Euro-CASE: 'Science meets the Parliament' –seminaari ja tapahtuma, 15.9.2015, Bryssel, Belgia</p> <p>Executive Board Meeting, Annual Conference, 2.-3.11.2015, Haag, Alankomaat</p> <p>- ICSU (Group of European Members of ICSU) ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous sekä tapaamiset British Academyssa ja Royal Societyssa 9.-10.4.2015, Lontoo, Iso-Britannia</p> <p>ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous, 19.11.2015 ja eurooppalaisen ryhmän vuosikokous, 19.-20.11.2015, Pariisi, Ranska</p>
<p>Neuvottelukunnan pääsihteerä, Päivi Tikka ICSUn eurooppalaisen ryhmän sihteeristö, neuvottelukunnan nimeämä edustaja ALLEAn vuosikokouksessa</p>	<p>- ICSU (Group of European Members of ICSU) ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous sekä tapaamiset British Academyssa ja Royal Societyssa 9.-10.4.2015, Lontoo, Iso-Britannia</p> <p>ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous, 19.11.2015 ja eurooppalaisen ryhmän vuosikokous, 19.-20.11.2015, Pariisi, Ranska</p> <p>- ALLEA Yleiskokous, 23.-24.4.2015, Lissabon, Portugali</p> <p>- EASAC Tapaamiset EASACin sihteeristön ja Leopoldinan Human Rights –symposiumin</p>



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

	sihteeristön kanssa (symposium järjestetään Suomessa 2017), 28.-29.10.2015, Halle, Saksa
Neuvottelukunnan tiedesihteerä, Katri Rostedt ICSUn eurooppalaisen ryhmän sihteeristö	- ICSU (Group of European Members of ICSU) ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous sekä tapaamiset British Academyssa ja Royal Societyssa 9.-10.4.2015, Lontoo, Iso-Britannia ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous, 19.11.2015 ja eurooppalaisen ryhmän vuosikokous, 19.-20.11.2015, Pariisi, Ranska
Neuvottelukunnan tiedottaja, Mariko Sato ICSUn eurooppalaisen ryhmän sihteeristö	- ICSU (Group of European Members of ICSU) ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous sekä tapaamiset British Academyssa ja Royal Societyssa 9.-10.4.2015, Lontoo, Iso-Britannia ICSUn eurooppalaisten jäsenten ryhmän Management Groupin kokous, 19.11.2015 ja eurooppalaisen ryhmän vuosikokous, 19.-20.11.2015, Pariisi, Ranska
Krista Varantola Neuvottelukunnan nimeämä edustaja ALLEAssa ja sen työryhmissä	- ALLEA Yleiskokous, 23.-24.4.2015, Lissabon, Portugali
Kari Raivio Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijaedustaja	- Scientific Advice –seminaari, 27.4.2015, Bryssel, Belgia
Atte Korhola Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin ympäristöalan ohjausryhmässä	- EASAC Environment Steering Panel Ohjausryhmän kokous, 27.-28.4.2015, Rooma, Italia Ohjausryhmän kokous, 28.9.2015, Berliini, Saksa
Jukka Kekkonen kansallinen edustaja (neuvottelukunnan ihmisoikeuskomitean puheenjohtaja)	- International Symposium, Human Rights and Science, 21.5.2015, Bern, Sveitsi - British Academy-ALLEA-European Parliament: Panel discussion on human rights, 15.9.2015, Bryssel, Belgia
Peter Lund Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin energia-alan ohjausryhmässä (kutsuttuna osallistuu myös	- EASAC Bureau Kokous, 21.5.2015, Amsterdam, Alankomaat Kokous, 21.-22.9.2015, Tukholma, Ruotsi



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

EASAC Bureaun kokouksiin), ohjausryhmän jäsen Euro-CASEn energiaryhmässä	- EASAC Energy Steering Panel Ohjausryhmän kokous, 13.10.2015, Bryssel, Belgia
Eva-Mari Aro Neuvottelukunnan nimeämä jäsen EASAC Councilissa	- EASAC Council Kokous, 21.-22.5.2015, Amsterdam, Alankomaat Kokous, 19.-20.11.2015, Bratislava, Slovakia
Juha Janhunen Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen UAIssa	- UAI Yleiskokous, 24.-28.5.2015, Bryssel, Belgia
Jari Valkonen Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin biotieteiden ohjausryhmässä	- EASAC Biosciences Steering Panel Ohjausryhmän kokous, 17.6.2015, Bryssel, Belgia
Hannele Holttinen Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin työryhmässä	- EASAC Electricity Storage Working Group Työryhmän kokous, 25.-26.6.2015, Köln, Saksa
Juha Kiviluoma Hannele Holttisen sijainen EASACin työryhmässä	- EASAC Electricity Storage Working Group Työryhmän kokous, 14.-15.10.2015, Bryssel, Belgia
Anni Huhtala Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin työryhmässä	- EASAC Circular Economy Working Group Työryhmän kokous, 18.-19.8.2015, Bern, Sveitsi
Juha Ylä-Jääski Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen Euro-CASEssa	-Euro-CASE Executive Board Meeting, Annual Conference, 2.-3.11.2015, Haag, Alankomaat
Juha Helenius Neuvottelukunnan nimeämä asiantuntijajäsen EASACin työryhmässä	- American Society of Agronomy –kongressi: EASAC-raportin tulosten esittely, 15.-18.11.2015, Minneapolis, Yhdysvallat



Liite 3. Neuvottelukunnan koordinoimat kansalliskomiteat vuonna 2015

Sulkuihin on merkitty kansalliskomitean koordinoimien unionien ja kattojärjestöjen nimilyhenteet.

Aivotutkimus (FENS, IBRO)
Avaruustutkimus (COSPAR)
Biologia (IUBS)
Biotieteet (IUMS, IUBMB, FEBS, FEMS, IUPAB)
Data (CODATA, APA)
Farmakologia (IUPHAR, EPHAR)
Fotogrammetria ja kaukokartoitus (ISPRS)
Future Earth Suomi (Future Earth)
Fysiikka (IUPAP)
Fysiologia (FEPS, IUPS)
Geodesia-geofysiikka (IUGG, SCOSTEP)
Geologia (IUGS)
Globaali muutostutkimus (IGBP, SCOPE)
Ilmastotutkimus (WCRP)
Immunologia (SSI)
Kemia (IUPAC, EFCE, EuChemS)
Kristallografia (IUCr)
Kvartääritutkimus (INQUA)
Lääketieteellinen fysiikka ja tekniikka (IFMBE, EAMBES, IOMP, EFOMP)
Litosfääritutkimus (ILP)
Maantiede (IGU)
Maaperätieteet (IUSS)
Matematiikka (IMU)
Matematiikan opetus (ICMI)
Mekaniikka (IUTAM)
Merentutkimus (SCOR)
Optiikka (ICO)
Polaarialueiden tutkimus (SCAR, IASC)
Psykologia (IUPsys)
Radiotiede (URSI)
Ravitsemustiede (IUNS, FENS)



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

Sosiologia (ISA)
Taloustiede (IEA)
Tieteenfilosofia (IUHPS/DLMPS)
Tieteen ja teknologian historia (IUHPS/DHST)
Toksikologia (IUTOX, EUROTOX)
Tähtitiede (IAU)



TIEDEAKATEMIAIN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR VETENSKAPSAKADEMIERNA I FINLAND
COUNCIL OF FINNISH ACADEMIES

Liite 4. Ihmisoikeuskomitean vuosikertomus 2015

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan asettama ihmisoikeuskomitea kuuluu kansainväliseen *International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies* -verkostoon, joka pyrkii edistämään tieteentekijöiden ihmisoikeuksia. Komitean puheenjohtajana kaudella 2015-2018 toimii professori Jukka Kekkonen ja jäsenenä professori Leila Haaparanta (varapuheenjohtaja), professori Hannu Juusola (kausi 2013-2016), arkkiaatri Risto Pelkonen, kansleri Krista Varantola ja VTT Juha Vuori (kausi 2014-2017). Ihmisoikeuskomitean sihteerinä toimi neuvottelukunnan vt. tiedesihteeri Petra Autio ja helmikuusta 2015 alkaen vakituinen tiedesihteeri Katri Rostedt.

Komitea oli mukana tammikuun alussa järjestetyillä Tieteen Päivillä isännöimällä paneelikeskustelun aiheesta *Tiede, tutkimus ja ihmisoikeudet*. Tämän lisäksi ihmisoikeuskomitea kokoontui vuoden 2015 aikana kaksi kertaa. Sähköpostikokouksia pidettiin 7 kpl. Kansainvälisen *International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies* -verkoston kautta tulleita vetoamuksia vainottujen tutkijoiden puolesta lähetettiin 7 kpl. Näiden lisäksi ihmisoikeuskomitea lähetti jäsentensä omista aloitteista 3 kpl vetoomuskirjeitä. Komitean omissa vetoomuskirjeissä otettiin kantaa mm. Tansanian tilastolakiproessiin, Uzbekistanin valtiotieteiden opiskelun kieltämiseen sekä marokkolaisen tutkijan Maati Monjibin matkustuskieltoon. Ihmisoikeuskomitean sihteeri ja puheenjohtaja osallistuivat loppuvuodesta 2015 saksalaisen Leopoldina-akatemian ihmisoikeussymposiumin järjestämiseen liittyviin valmisteluihin. Symposium pidetään Helsingissä 2017 syksyllä Tiedeakatemiain neuvottelukunnan isännöimänä. Symposiumin järjestelyistä huolehtii erillinen toimituskunta.

Akatemioiden kansainvälinen ihmisoikeusverkosto

The International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies on vuonna 1993 perustettu tiedeakatemioiden ja tieteellisten seurojen kansainvälinen yhteistyöverkosto, joka pyrkii edistämään tieteentekijöiden ihmisoikeuksia ja lisäämään tietoisuutta ihmisoikeusasioista tiedeakatemioiden ja tieteellisten seurojen keskuudessa. Yli 70 tiedeakatemiaa ja tieteellistä seuraa osallistuu verkoston toimintaan. Ihmisoikeuskomitea hoitaa yhteyksiä verkostoon ja rakentaa kansainvälisen toimintansa pääasiassa verkoston tuottamien vetoomuskirjepyyntöjen pohjalta.

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan kotisivuilla julkaistut kirjoitukset

Tansanian tilastolaki -kannanotto:

<http://www.academies.fi/kannanotto-ihmisoikeuskomitea-vaatii-muutoksia-tansanian-tilastolakiin/>

Uzbekistan-kannanotto:

<http://www.academies.fi/kannanotto-ihmisoikeuskomitea-vaatii-uzbekistanin-hallintoa-kumoamaan-kiellon-valtio-opin-opettamisesta/>

Blogikirjoitus:

<http://www.academies.fi/tutkijan-vapaus-tutkia-tiede-ja-ihmisoikeudet/>